

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP.

X. évfolyam.

FIUME, csütörtök 1913. szeptember 11.

205. szám.

Megjelenik naponta a délutáni órákban.
Szerkesztőség és kiadóhivatal (Telefonszám 229)
Fiume, Gradinata del Sasso P. nco. 3, I. em.
Nyomda telefonszáma (lapzárt. előtt) 400.

Felelős szerkesztő:
MURAI JENŐ.

Előfizetési ár helyben és vidéken:
Egész évre 24 kor. | Negyedévre 6 kor.
Félévre 12 kor. | Egy hónapra 2 kor.
Egyes szám ára Fiumében 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 60 fillér.

Negyedmilliárd passzivum.

Szeptember hó elején, nyolc hónappal újév után, megtudjuk a statisztikai hivatal vezetőjétől az 1912. évi külkereskedelmi forgalom végleges eredményét. Eszerint a múlt évben 250 millió passzivumot mutat a külkereskedelmi mérleg. Oly szomorú valóság, amelyet a nagy késés mellett is még mindig elég korán tudtunk meg.

A közgazdaság tudósai azt tanítják, hogy a külkereskedelmi mérleg passzivitása éppen nem gazdasági csapás, és ezt azzal bizonyítják, hogy a legnagyobb és leggazdagabb áliamokban az import rendszerint fölülmulja az exportot, tehát a külkereskedelem passzív egyenleget mutat. Ez tényleg így is van azokban a gazdag országokban, mert a kereskedelmi forgalom passzivitása mellett az ország egyéb jövedelmi forrásai oly bőségesek, hogy azokból a nagyobb behozatal ára könnyen kikerül. Az elmélet ezt úgy fejezi ki, hogy a fizetési mérleg aktív, bár a kereskedelmi mérleg passzív.

Sokkal súlyosabb jelenség azonban a külkereskedelmi forgalomnak ez a passzivitása nálunk, mert ez egyuttal fizetési mérlegünknek passzivitását okozza. Azok a jövedelmi források, amelyek gazdag országokban a kereskedelmi forgalom passzivitását ellensúlyozzák: a külföldi országoktól köz-

kölesönként élvezett kamatok és egyéb értékpapírok kamatait és osztaléka, minálunk nincsenek meg. Sőt ellenkezőleg: a külföldre fizetett rengeteg kamatok fizetési mérlegünkben még a külkereskedelmi passzivumnál is nagyobb passzív tételt jelentenek. Minthogy pedig a tőkepiacokon elhelyezett magyar értékek kamatszolgálata és az amortizációs papírok tőketörlesztése mindig növekvőben van, ez a tétel a fizetési mérleg tartozik rovatának tehát egyre nagyobb lesz: a külkereskedelmi forgalom alakulása a nemzetjövdelem szempontjából nálunk döntő fontosságú. Ha nagy ennek a passzivuma, úgy a fizetési mérleg igen kedvezőtlen lesz. Magyarországra nézve tehát a külkereskedelmi mérleg aktivitása rendkívül fontos volna, passzivitása pedig közgazdasági csapást jelent. Mert ha adósságaink kamatain és törlesztési terhein kívül még árúért is roppant nagy összegeket kell a külföldnek fizetnünk, úgy összes erőforrásainkat az idegen államok merítik ki és olyan vérveszteség éri az országot, amelyért sehol sem találunk pótlást.

A negyedmilliárdos külkereskedelmi passzivum azt jelenti Magyarországra, hogy mezőgazdasági termelésünk értékével ma már képtelenek vagyunk összes szükségleteinket fedezni, vagyis, hogy ipari fogyasztásunk meghaladja azt az összeget, amelyet agrárprodukciónk értékesíthető feleslege képvisel. Két módja van csak ez egészségtelen állapot megjavításának: egyfelől mezőgazdasági termelésünk olyan szaporítása,

hogy az export-felesleg lényegesen megnövekedjék és ezáltal a külföldre mind többet exportálhassunk, a kereskedelmi mérleg aktív oldalát növelve; másfelől iparunk állandó fejlesztése abból a célból, hogy a külföldi importra utalt ipari fogyasztásnak mentől nagyobb részét mi magunk kielégíthessük és ezzel a kereskedelmi mérleg passzív teteleit leszorítsuk. Többtermelés a mezőgazdaságban és sikeres iparfejlesztés: ez a magyar közgazdasági politika alfája és omegája.

A negyedmilliárdos külkereskedelmi passzivumot ez az ország sokáig nem bírná el, mert minden négy esztendőben egy milliárd értékkel adózni a külföldnek, okvetlenül nemzeti csödhöz vezet. Külföldi adósságaink rengeteg kamatterhét csak úgy tudjuk viselni, ha a nemzetjövdelem lényeges szaporításáról gondoskodunk, mert különben előbb-utóbb beáll a fizetésképtelenség állapota. Az inproduktív belügyi kiadások rohamos megnövekedése és külföldi eladósodásunk ijesztő felszaporodása valóságos nemzeti csapássá válik a negyedmilliárdos külkereskedelmi passzivum mellett. Ez a negyedmilliárd vészlámpa, amely élesen bevilágít közgazdaságunk sötétjébe.

Ha van még valamelyes érzék a magyar államférfiakban és politikusokban az ország jövő exisztenciája és gazdasági boldogulása iránt, úgy féltetve minden melléktekintet és politikai pártállást: összeállnak az ország gazdasági kiépítésének nemzetmentő munkájára. Nincs fontosabb politikai programm

„A Tengerpart“ tárcája

Regény.

Bus őszi nap volt, hideg, borongós,
Szép fiatal nőt temettek
Kinek pár éve mondta egy ifju:
„Klárka édes! Szeretlek!”

A barna leány bogár szemében
Olvasható volt a válasz:
Amit szerelmed kínál én nékem
Egy ragyogó szép világ az!

És kéz a kézben és ajk az ajkon,
Egygyé forrt két szív szerelme...
Ugy éltek, mintha boldogságuknak
Múlása sohase lenne!

... S a fiatal nőt kivitték egyszer
Hogy porladozzon a porban,
Hol nincs gyönyör és nincsen szerelem,
Hol csak örök nyugalom van...

És megújult az Azrák meséje
Kik meghalnak, ha szeretnek —
Ifju nő mellé kis idő múlva
Fiatal férjet temettek!...

Kálmán Pál.

Álomrabló.

A fiu a szoba közepén gubbasztott a karszékekben és a függönyös ablakon keresztül nézte a szembenlevő háztető sárgás szétterpeszkedő hófoltjait. Hosszu, ideges ujjai-val néha belesimított a levegőbe, lágyan és tágranyvilt szemmel.

Már sokáig ült így, amikor eljött az asszony. Szótlanul levetette a kabátját, meggyújtotta a lámpát és előkereste a szamovárt, hogy teát főzzön. Látszott, hogy nagyon otthonosan érzi magát a szobában, sőt mintha tüntetni akarna otthonosságával.

Feltűnő volt a fiu szótlansága. Az asszony lopva néhányszor feléje nézett és megijedt. Valami idegen nemtetszés ült a fiu arcán. Az asszony odament hozzá.

— Elmenjek? — kérdezte.

A fiu zavart volt. Nem felelt. Iparkodott úgy tenni, mintha belenézne a levegőbe és nem gondolkoznék.

— Haragszik? — kérdezte megint az asszony és hozzábujva puha hajával megcsiklandozta a fiu arcát.

— Nem! — mondta szárazon a fiu és eltolta magától az asszonyt.

— Hiszen már régen nem voltam magánál. Egy hétig cipelték a fiuk. Unem már ezt az örökös dáridót, különösen hogy maga néhány napja úgy elbűit. Kerestük! A Jenőnek egyszerre sok pénz szakadt a nya-

kába.
A fiu felkelt és odament az ablakhoz. Az asszony utána sompolygott.

— Talán dolgozik? Zavarom?

— Nem!

Most már mosolygott az asszony. Tudta, hogy vallomások jönnek, amelyeket neki rendszerint végig kell szenvednie. A fiu tiszta, egynapos szerelmei, amelyekre az asszony esőkos szája adta meg a vigaszt. Megesett, hogy ilyen szerelmes állapotában a fiu ki is dobta őt, de négy-öt nap múlva örült, ha visszajött és élték tovább a boldog életet. Ez a tehetséges, szentimentális fiu és ő, a nagy, nevető asszony, aki ideszakadt valahonnan a könnyüvéru, de alpjában véve mégis szomorú gyerekek közé és belebalyodott a fiu ábrándos szemébe.

Mosolygott, leültette a fiut és megeirógatta.

— Maga megint szerelmes.

— Már nem.

— Hát akkor?

— Meghalt!

— mondta a fiu és ez a hideg szó úgy kongott, mint az éjszaka furesa toronyütése, amikor havas háztetőkről verődik vissza.

A vége sokáig rezgett és az asszony tudta, hogy most nem szabad beleszólnia. Félt a fiu nagy, okos fejétől, amely még sohasem volt ilyen szenvedő. Olyan volt ez az arc, mint a tükkör. Most vad, egymásba kapaszkodó viharok dulakodtak rajta.

mint az, hogy a negyedmilliárdos külkereskedelmi passzivum kiküszöböltessék, nincs, csak egy helyes politika: a céltudatos közgazdasági politika. Minden egyéb humbug és országrontás.

A Pannónia fedélzetén.

—o—

Nem volt görög-bolgár harc.

Nemrég hosszú tudósítás érkezett New-Yorkból. Az volt benne elmondva, hogy a Cunard hajóstársaság Pannónia hajóján, mikor legutóbb Fiuméből Newyorkba ment, valóságos esata volt a kivándorló bolgárok és görögök között. A tudósítás szerint az adriai kikötőben 400 bolgár és 300 görög szállott a Pannóniára, hogy a hosszú balkáni háboru után visszatérjenek Amerikába, a hol már mindegyikük huzamosabb ideig dolgozott. A kiszolgált harcosok elejétől fogva görbe szemmel tekintettek egymás felé. Itt is felhangzott egy fenyegető moraj, ott is. A hajó alkalmazottjai gondoskodtak róla, hogy külön legyenek elszállásolva, de hát a Pannónia nem olyan nagy, hogy azon két ellenséges nemzetbeli ne találkozzon egymással. A harmadik napon Capper kapitánynak jelentették, hogy a bolgárok hadat üzentek a görögöknek, hogy Ferdinánd cár alattvalói elhatározták, hogy a görögöket kiirtják.

Kevéssel utóbb megint jelentették, hogy a bolgárok éjjelkor megrohanják a görögöket s valamennyiüket legyilkolják. A hajószízek ekkor revolverekkel felfegyverkezve átkutatták a bolgárok szállását s a legnagyobb álméltóságra egész rakás revolvert, késeket, töröket, ruhanemű közé dugott kardokat, vasvillákat s más ilyesmit találtak. Egy bolgár egymaga öt revolvert rejtetett. Most már azt hitték, vége a háborus bonyodalomnak, ámde nem volt nap, hogy kisebb-nagyobb verekedések ne lettek volna. Az evőkésekkel bieskálták meg egymást. Egy alkalommal olyannyira összeveszték, hogy a kapitány rendeletére ágyu hiányában a gőzfecskendőt vonultatták fel ellenük. Ez használt, a hideg víz lehűtötte az ellenséges indulatokat. Mikor a Pannónia megérkezett Newyorkba, több mint 40 bol-

Az asszony cigarettát gyújtott.

— Ismeri? — kérdezte halkan.

— Igen — mondta a fiu. Azelőtt sokat jártam hozzájuk.

— Én azt hiszem, hogy a nagy fájdalmakat nem is lehet megírni. A nagy, keserűségekben megfűrésztött fájdalmak voltaképpen a legkisebbek. Este valami semmiségből megszületnek és reggelre meghalnak hangtalanul. Összefonynak, mint a sok tavaszi fehér virág. Én azt hiszem, hogy a nagy, tiszta tragédiák mind tavasszal születnek.

Az asszony az asztalra szórta a cigarettahamut. Mosolygott és szólni akart, de nem tette. Volt valami szent, parancsoló a fiu hangjában, amikor beszélt.

— Látja — mondta a fiu, én egyszer egy ilyen alkonyati zsongástól eltelve, megeskóltam valakit. Egyszer elfeledtem azt a sok tivornyát, amelynek felcsapódó gőze az arcokra vésődött, elfeledtem azon az alkonyon, hogy két embernek tisztának kell lenni, az egyik nem lehet éjszakázó, esatángoló alak aki kiirtja, vásárra viszi a lelket és hamisan, közömbösen csókol, mikor a másik eleje rakja a fehérségét. Beteltem egy lányos szoba áhitatos esődjével és megeskóltam valakit. Aztán elmentem és otthagytam fönt egy leányt. Hát tehetek arról, hogy olyan bolondul szentnek tartják a csókot? Várt engem az a leány. Ugy, ahogy csak a tiszta, polgári életre berendezett, okos lá-

gár ült a hajó börtönnek berendezett kabinjában.

Eddig szölt az amerikai tudósítás, a mely bejárta az összes lapokat. A Pannónia — tudvalevőleg — nemrég a fumei kikötőbe érkezett, amely alkalmat A Tengerpart munkatársa arra használta fel, hogy felkeresse Cappon kapitányt és a hajón végbement fiók balkán-háboru részletei felől megkérdezze.

A kapitány mosolygott, mikor a kérdést meghallotta.

— Uram — felelte — a hírből egy árva szó sem igaz. Nem igaz, hogy a hajón akár görögök, akár bolgárok utaztak volna, mert akkor, mikor a Pannónia az adriai vizeken járt, a háborus országok még le sem szereltek. Így ezek hiányában háboru sem lehetett a hajón. Ilyesmit egvébként is csak laikusoknak lehet beadni, mert a hozzáértők nagyon jól tudják, hogy az utazóknak semiféle fegyvert nem szabad maguknál tartani. A hír csakis konkurrens-forrásból származhatott és én csak azt esodálok, hogy a sajtót ennyire sikerült felültetniük.

Ezeket mondotta Capper kapitány, mely után nyugodtan vegyük tudomásul, hogy a görög-bolgár harc utolsó fejezete nem a Pannónia fedélzetén játszódott le.

Ujdonságok.

—o—

Tájékoztató.

— A kir. kormányzó magánfeleket fogad: szerdán d. e. 10—12 óra között.

— A tengerészeti hatóság épületében levő m. kir. *biológiai állomás és aquárium* díjtalanul megtekinthető naponta d. e. 10-től 1 óráig és d. u. 3-tól 6-ig.

— A népkert (Giardino publico) nyitva van este 10 óráig.

— A temető naponta d. u. 6 óráig látogatható.

— ACunard magyar-amerikai vonal kivándorló gőzösei a kikötőben való időzésük alkalmából megtekinthetők a megérkezési és indulási napok kivételével reggeltől estig. Jegyek az Adria palota portásánál 60 fillérért kaphatók.

— A tersatói Frangepán-vár naponta megtekinthető egy korona beléptidij ellenében. (Feljárat a susáki híddal szemben levő

nyok tudnak várni, akik sokat olvastak és néha gondolkodnak. Várt engem. Talán kinézett az ablakon é sőt künn esett az eső. A ködből kiváltak a nagy, nehéz esőpek és rá-gördültek a szivére, oda, ahol az én mohó ajkam nyomot hagyott. És most azt hiszem, hogy így volt. Talán homályos is lett a szem és odavetette magát a vánkosába, göröcsösen, nagy, büszke titokkal, mikor odalenn egy feledékeny fiu kávéházas, rikoltó hangja felverte az éjszakát. Uj költők, akik furesák akarnak lenni, irnak ilyesmit. Egy kegyetlen fiu, aki táncot jár az ablak alatt. Azelőtt én is irtam.

Amint a nagy fejét lehajtva dünyögött, ugylátszott, mintha csak magának beszélne, összeszaggatott mondatokat, amelyeket már százszor átgondol, elmondott és most szinte nehezére esnék, hogy újra elmondja őket. Az asszony kiérezte, hogy miért éppen neki mondja el mindezeket, aki az utóbbi időben osztályosa volt ebben a furcsa, minden erkölcsöt fejetetejére állító életben, mikor elmondhatná másnak is, talán világosabban és érthetőbben. A fiu folytatta: Mi ilyenek vagyunk. És nem szabad, hogy belenézünk olyan nagy, nyílt szemekbe, mikor hamar felejtünk és szennyesek vagyunk, bünön keresztülgázolt, roskadozó testűek és szép, érdekes az arcunk. Mi vagyunk az álomrablók és nem tehetünk róla.

Olyan esendően mondta a végét, mintha valami sirást nyelt volna le. Az asszony

lépcsőn vagy kocsin a susáki Boulevard-on.)

— József főherceg díszkertje (a kormányzó palota mellett) megtekinthető a feleséges család távollétében hétköznapokon reggeltől estig. Vasárnap a kert zárva van. Beléptidij nincs.

— A Danubius-hajógyár telepe, a rizshántológyár, a papirgyár, kőolajfinomítógyár, a torpedógyár és a susáki Litorale konzervgyár csak az illető gyárvezetőségek speciális engedelmével tekinthetők meg.

— Az „Adriatica“ cognacgyár gyártelepe megtekinthető reggel 9 órától 12-ig és d. u. 3 órától 6-ig.

— A kivándorlási ház megtekintésére (Via Industria) a kir. kormányzóság ad ki belépőjegyeket.

— A városi könyvtár naponta d. u. 5-től 8-ig áll a közönség rendelkezésére.

—o—

— A zágrábi koadjutor utazása. Bauer Antal dr. zágrábi érseki helynök több kánonok kíséretében Rómába utazott. Tegnap érkezett Fiuméba s innen a legközelebbi hajóval Anconán keresztül ment Rómába, a hol fontos egyházi ügyekben referál a pápának.

— Visszatérő montenegrói delegátus. Ma délelőtt a szerb-montenegrói tárgyalásokról visszatérőben Fiuméba érkezett Matanovic, a határkiigazításon részt vett montenegrói kiküldött, aki tovább utazott Cattaroba s onnan Cettinjébe folytatja útját.

— Szerkesztőségünk. Lapunk felelős szerkesztője és kiadótulajdonosa, Murai Jenő ma visszaérkezett Fiuméba és átvette A Tengerpart vezetését.

— Az iskolaszék ülése. A városi iskola-tanács ma este hat órakor ülést tart, amelyen új tanítóknak az 1913—14-iki tanévre való felvételéről fog határozni, továbbá tárgyalás alá veszi az új mozisabályzatot s több más kisebb ügyet fog elintézni.

— Cápá a zenggi kikötőben. A fiumei révhivatalnak ma délelőtt telefonon jelentették Zenggből, hogy az ottani kikötő előtt egy négy méteres cápa fél óráig uszált, azután eltűnt.

— Kőművesek mozgalma. A fiumei kőművesek mozgalmat indítottak helyzetük javítása céljából, azonban a munkaadók nem akarják kívánságaikat teljesíteni. A kőművesmunkásság most sztrájkra készül.

közelebb esuszott hozzá, belenézett ennek a nagy gyereknek a szemébe és kezdte megérteni.

—Hát szereti? — kérdezte.

— Most, hogy meghalt, azt hiszem, igen. Talán, ha maga nincs is közelemben, megszerettem volna. Talán... Nem tudom! Én virrasztani fogok sokáig, aztán belenézek a lámpába és reá fogok gondolni. Vagy lehet, hogy elfajom a lámpát és beszélek az éjszakával. Most már mindegy.

És mintha maga sem hinné el, amit mondott, megegyeszer megismételte halk, vándoló hangon:

— Most már mindegy.

A kétségek újra megrohanták. Már csak egy gondolat, egy tény mozgott a fejében, az körülfolgat, kinozta és leteperete. Visszaesett a karosszék mélyére, összezsugorodott, a feje lehanyatlott és nagy szemével nézett a falon egy leszögezett pontot, amely huzta, huzta a tekintetét, minél messzebbre attól az asszonytól, aki melléje állt és még csak nem is sirt.

Anyáskodva újra megsimogatta a fiu haját, mire ez összerázkódott és még jobban belesüllyedt a karosszékbe. Fakóra vált arcával már alig látszott ki belőle.

És az asszony megborzadt az eljövendő mai éjszakától. Tétovázott. Aztán felöltötte a kabátját és szóltanul, halkan kiment...

Balassa Emil.

—o—

— **Róth László él.** Tegnap számunkban megírtuk, hogy a fővárosi lapok értesülése szerint Róth László él és hogy ezt Róth rokonsága is tudja. Bár ezt az értesülést az abbáziai rendőrség cáfolta, mára azt is tudni vélik, hogy mi vezette nyomra a rendőrséget. E szerint az abbáziai rendőrség a múlt héten Budapestről levelet kapott. A levelet egy budapesti ur írta, aláírta a pontos címét és a teljes nevét. **A levél tartalma** ez volt: **Értesítem a rendőrséget egy fontos adatról, amit a Róth László ügyében folytatott nyomozás során felhasználhatnak.** Én láttam Róth Lászlót az eltűnés napján, hétfőn délelőtt a Volosca felé vezető uton menni egy ur társaságában. A levélíró kérte, hogy a nevét tartsák titokban. A rendőrség — a fővárosi sajtó értesülése szerint — a nyomozás során megállapította, hogy a levél adatai megfelelnek a valóságnak és hogy Róth megszökött. Róth László a hozomány jelentékeny részét, majdnem az egész készpénzösszeget, 20.000 koronát felvette Weinertől. A pénz nála volt. Viszont az eltűnés előtt, a nászéjszakán egészen furcsán viselkedett, úgy hogy minden előző adat mellett szól, hogy Róth László készült arra, hogy a feleségét, amint teheti, elhagyja. A legvalószínűbb feltevés most az, hogy Róth László gyalog ment Voloscára, ott kocsira ült, Fiuméban hajóra szállt, amelyen egy külföldi kikötőbe indult, hogy onnan azután tovább utazhassék. Minthogy a nyomozást elodázták, a kikötőket nem értesítették, nem is lehetett Róth Lászlót elfogni. Róth tabi rokonsága állítólag határozottan tudja is, hogy Róth László él, nem halt meg, hanem megszökött. — Ismételjük az abbáziai rendőrség minderről nem tud semmit.

— **Munkások panasza.** A Lazzarusgyárban nagy elégedetlenség uralkodik egy Pauleo nevű művezető miatt, aki a magyar, horvát, és fiumei származású olasz munkásokat elbocsátja s helyettük Olaszországból hozat embereket. Ezenfelül azután még rosszul is bánik a hazai munkásokkal. A gyár munkásai azzal fenyegetődnek, hogy ha az igazgatóság nem változtat ezen a tarthatatlan állapotban a legnergikusabb formában fognak tiltakozni.

— **Uj esendőrparancsnokság.** Susákon esendőrparancsnokságot állítottak fel, a melynek élére Stenzel Vladimirt nevezték ki. Az új esendőrparancsnokság hatáskörébe esnek Susákon kívül Portoré, Cirkvenica, Novi, Zengg, Carlobago, Jablanaz, Fuzsine, Delnice, Cabar, Gerovo és Brod-Moravice községek is.

— **A pioppi-i szerencsétlenség.** Tegnap megírtuk, hogy a pioppi-i tengerparton egy 11 éves fiú négy méternyi magasságból a sziklára esett s koponyacsonttörés következtében meghalt. A szerencsétlenség részletei a következők: Délután fél egykor a gázgyár néhány tanonca közöttük a 11 éves Sermek János, az épülő Máv. közelébe ment játszódni. A fiúk felmászta a téglarakásokra s ott fenn kergették egymást. Sermek alatt egy helyen a téglák elmozdultak s a fiú egyensúlyát veszítve lezuhant a téglara-

kásról, fejével egyenesen az egyik sziklára esve, ahol holtan terült el. Holttestét a temető halottasházába szállították.

— **Változás a Ganz—Danubius-gyár vezetésében.** Érdekes hírt olvassunk egy vaskereskedelmi szaklap tegnapi számában. A szaklap értesülése szerint báró Kornfeld Mór, a Ganz—Danubius-gyár igazgatója lemond erről az állásáról és átveszi apósa, Weisz Manfréd gyárainak vezetését.

— **A kikötőből.** Szeptember 10. Érkelt: Torcello angol gőzös Hullból, 40 tonna üres zsákkal, 176 zsák kávéval, 20 tonna géppel, 40 tonna gyapottal és 80 hordó olajjal.

Indult: Tisza magyar gőzös Moga-dorba, 270 tonna fával, 50 tonna cukorral, 30 tonna ásványvízzel és 200 bál dohánynyal.

— **Küry Klára újabb autóbalesete.** Küry Klára abbáziai nyaralása végeztével vasárnap reggel akart Budapestre utazni, de mert előbb pár órára meglátogatni kívánta a stájerországi Tarvisban időző nagynénjét is, nem a mávon, hanem a déli vaspályán indult utnak. Anyjával együtt automobilon ment Abbazia Matuglie állomásra, de a gyorsan rohanó automobil egy pneumatikájára kilyukadt és gépkocsiban ülők valamennyien az utszéli árokba zuhantak. A sziklárokban csodálatosképpen komolyabb bajuk nem történt, mert az árok tele volt falevelekkel, csak a soffőr, meg a művésznő anyja szenvedtek kisebb sérüléseket. Az automobil hasznavehetetlen lévén, egy arra haladó parasztkocsi vitte el a művésznőt és kíséretét az állomásra, ahova csak azért érkezett idejében, mert a sok utas miatt a gyorsvonat már Fiumában hét percet késétt.

— **Frankl Rózsika hangversenye.** A fiumei csodagyermek, a 9 éves kis Frankl Rózsika, tegnapelőtt tartotta meg hangversenyét a Deák-szálloda nagytermében, melyet ez alkalomra díszes közönség töltött meg. A kis művésznő bámulatos kézügyességgel uralkodik a billentyűkön és oly belső érzéssel játszik, hogy ez átragad a hallgató közönségre is. Mozart, Chopin, Beethoven és Bach Sebastyén legnehezebb étüdejeit adta elő, rendkívüli könnyedséggel és eleganciával. Kritikánk ez egy mondatból áll: A kis művésznő nagy művésznő!

— **Gyilkosság az óvárosban.** Néhány nappal ezelőtt az óvárosi Fortuna-vendéglő közelében egy súlyosan sérült emberre akadtak a járőrök. A mentők beszállították a kórházba a sebesültet, aki egy percre sem tért vissza eszméletehez s tegnap meghalt. A rendőrség csak annyit állapított meg róla, hogy Bertossi Kamill 45 éves kereskedelmi utazó. A rejtélyes esetben a rendőrség vizsgálatot indított, amely eredményteljesen járt. Kiderült, hogy a fentnevezett vendéglő egyik alkalmazottja, akit Garibaldi néven ismernek, összeveszett Bertossival, akit a vendéglő előtt földreterpelt és összerugdosott. A rendőrség tegnap letartóztatta a gyanúsított embert, aki fagad, néhány tann azonban ellene vallott.

— **Sikkasztó pallér.** Goidan János gosz-picsi ügyvéd néhány nappal ezelőtt 260 koronát adott át Verner János marburgi születésű 31 éves pallérnak, hogy a pénzből többféle építkezési költséget fedezzen. A pallér azonban mást gondolt és megszökött a pénzzel. Tegnap a fiumei rendőrség elfogta a sikkasztó pallért.

— **Football-verseny Abbaziában.** Vasárnap délután rendkívül érdekes football-mérkőzés látványában volt része az abbáziai Football-Club kies fekvésű pályáján egybeült nagyszámú és előkelő közönségnek. Az AFC. az itt időző Radetzky csatahajó első csapatával mérkőzött. A rendkívül erős match eredménye 3:2 az AFC. javára, ami rendkívül hízelgő az AFC. jökepeességű fiatal csapatára, mivel a Radetzky legénysége eddig veretlen volt, továbbá az AFC. csak rendkívül fogyatékos trainingeket tarthat. Az AFC-nál jól szerepeltek: A Török-fivérek, Marzac S., Bleier (kapuvéd), Gondola és Vidákovits. A Radetzkyéknél pedig Matt-hisz (hátvéd), Dobó (center csatár) és a jobb szélső. Mint bíró közmegelegedésre Knolleisen működött. Ma szerdán, az AFC. a Zrinyi csatahajó legénységével mérkőzik.

— **Polgárak Sopronban.** Polgár Károly színtársulata bevonult Sopronba. A Sopron című napilap ebből az alkalomból a következő, zengzetes magyarsággal megírt üdvözlő sorokat rebegi:

„Reméljük a legjobbat. Reméljük, hogy a társadalom azon tagjai, akiknek módjukban van a színházat látogatni, délután es nem este sétálnak a szép őszi napokon; reméljük kölesönösen azt, hogy a fölesigázott művészi igények tényleg kielégülnek és mindnyájan odaadó szeretettel becsüljük és támogatjuk azt, ami érték és tiszteletet keltő. Vágyainknak sólyomszárnyát minden irányban kiduzzasztva a szép művészet iránt, főleg aziránt, hogy mindennap telt ház előtt játszó Polgár társulata, még egyszer azt mondjuk: Isten hozta köztünk a magyar színtársulatot!”

— **Titkolják a trieszti himlőt.** Az osztrák kikötővárosban erősen terjed a himlő, a lapok pedig semmit sem közölnek róla, pedig a ragályt mindenfelé széthurcolják. A Trieszt melletti Monfalconeban a napokban egy harmadfél éves gyereken konstatalták a himlőt. Görzben több nyelvű plakátokon figyelmeztetik a lakosságot, hogy a rohamosan terjedő trieszti himlő ellen mindenki oltassa be magát a városházán.

— **Corso mozi.** Műsor: Pompeji végnapjai, ötfelvonásos drámai színjáték. Két óras előadás.

x **Fogműterem.** Legújabb amerikai módszer. Modern higienia. Szegényeknek d. e. 8—9-ig foghuzás ingyen. Novák Rudolf műfogspecialista Fiume Corso 42, a Corso mozi fölött.

NYILTTER*).

ÉRTESESÍTÉS.

Van szerencsénk közölni, hogy Steinmann Ignác ur, itteni, Corso 21. sz. alatt levő cipőüzletünk vezetésétől barátságban megvált és annak továbbvezetésével

Navarro Ugo urat

biztunk meg.

Egyidejűleg bátrak vagyunk m. t. vevő közönségünk tudomására adni, hogy fióküzletünket ujonnan felszereltük ujdonságokkal

férfi-, női- és gyermekcipőkben

és azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy a legkényesebb igényeket is kielégíthetjük.

Ajánljuk magunkat

kiváló tisztelettel

Hungária ezelőtt Moskovits Cipőgyár r. t. fiókja, Fiume, Corso 21.

*) E rovatban foglaltakért nem vállal felelősséget a szerk.

Richter cipői a legjobb és legegészségesebbek.
RICHTER FERENC cipész-mester Fiume Corso 37,
Via Municipio 2 és Abbazia Reichstrasse 39.

TÖZSDE.

	Szept. 9 zárlat	Mai árt. 1/1 óra
Budapesti Értéktőzsde.		
Magyar hitelrészvény	828.50	828.50
Oszták hitelrészvény	531.—	630.—
4%-os koronajáradék	81.20	81.35
Oszt. magy. államvasut	705.50	706.—
Jelzálogbank	426.50	427.—
Leszámitolóbank	517.50	516.—
Hazai Bank	285.—	285.—
Magyar Bank és Keresk. R-T.	566.—	565.—
Rimamurányi	707.75	707.—
Salgótarjáni	778.—	778.—
Közuti Vasut	640.—	639.—
Városi Villamos	363.—	364.—
Adria	582.—	—
Déli Vasut	130.25	—
Magyar Cukoripar	2770.—	—
Rizsgyár	3780.—	—
Budapesti Gabonátőzsde. (50 kilogrammonként.)		
Búza októberre	11.03	11.03
Búza áprilisa	11.67	11.69
Rozs októberre	8.11	8.18
Tengeri májusra	7.36	8.34
Tengeri angusztusra	—	—
Tengeri szeptembere	8.33	7.41
Zab októberre	7.54	7.61
Bécsi Értéktőzsde.		
Oszták hitelrészvény	631.50	629.—
Magyar hitelrészvény	831.—	838.30
Oszták magyar államvasut	707.—	705.—
Déli Vasut	131.40	130.50
Alpesi	927.—	923.—
Skoda	825.—	823.—
Oszt. koronajár.	82.20	—

Fiumei és trieszti értékek:

	Legutóbbi köté- sek átlagár.
Fiumei 4%-os kölcsönköt.	92.—
Banca Fiumana	650.—
Fiumei Kereskedelmi Bank	295.—
Fiumei Népbank	115.—
Litorale Bank és Takaréksz.	240.—
I. Horvát Takarékpénztár	6100.—
„Indeficiente” tengerhajóz.	500.—
Magyar-Horvát Gőzhajótárs.	1500.—
Magyar-Horvát Szabadhajózás	1130.—
Orient tengerhajózási társ.	1380.—
Alt. Forgalmi r. t. régi	1900.—
Magyar Olajgyár	1760.—
Austro-Americana	202.—
Navigatione Libera Triest	296.—
Oszták Lloyd	633.—
Stabilimento Tecnico	624.—
Ampelea Szeszpároló Rt.	9750.—
L. Trieszti Rizsgyár	424.—
„Kerka” dalmát vízművek r. t.	732.—
Spalato Portland Cement	439.—
Assicurazioni Generali	364.—
Riunione Adriatica	834.—
	3680.—

Tengeri fürdő Lusinpiccino Cigale
Strand-Hotel és Bellevue penzió
- Cigale -

Minden kényelmet biztosító első-
rangú családi otthon. Magyar ház.
Prospectus.

Előzetes jelentés.

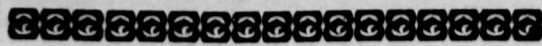
Alulírott tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a via della Torre 1 számú házában (a göög-keleti templommal szemben megnyílt

női divatáru-és divatkellék-üzletem
Dús választék

selyemben, bársonyban, szallagokban, csipkében, fátyolokban, harisnyákban és keztyűkben.

Legujabb divatu himzések rajz után legszebb kivitelben.

Tisztelettel **Poleiner János.**

APOLLO-SZÍNHÁZ.

Via. AlessVitao 6. Igazgató Troppauer H.

Fiume egyetlen családi szórakozó helye.

Fényes műsor!

Kezdeté este 8 1/2 órakor.

10 Elsőrangú attrakció 10

Előadás után kabaré szabad be-
menettel.

Naponta d. u. 5-8 óráig.

Apollo mozi.

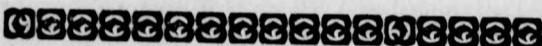
Belépni mindenkor lehet.

Belépődíj 30 fill. gyermekek 20 fill.

Csak slager-műsor

Vasár és ünnepnap d. u. 3-8-ig.

Apollo mozi

Mindenkinek kedves

Ajándék

FIUME
kikötőből

1 zsák kávé

(en miniature) finom
pörkölt kávéval tölt-
ve

Kapható - 3 minő-
ségben -

G. STOCHEL csemegeüzletében

A legajánlatosabb fiumei szállók:

„Deák” szálló

a Deák-korzón és dependance-a a

„Bonavia” szálló

Via Edm. De Amicis 4

Mindkét szállóban kitünő konyha és
árnyas kertek. Fajborok és köbá-
nyat polgári sör.

Tulajdonos

Ederer-Burger Gyula.

Távirat — Telefon.

—«0»—

Az Andrássy-párt.

BUDAPEST, szept. 10. Mezőssy Béla tudatta Károlyi Mihály gróffal, hogy kilép a függetlenségi pártból, mert Andrássyhoz csatlakozik. Andrássy Gyula gróf ma délután Székely Ferenc volt igazságügyminiszterrel tárgyal, míg Décsy Zoltán Wekerle Sándort keresi fel, aki a párt pénzügyi politikájában lesz tanácsadó.

Bezerédy jobban van.

KARLSBAD, szept. 10. Bezerédy Viktor államtitkár állapota állandóan javul.

Take Jonescu Bécsben.

BUKAREST, szept. 10. Take Jonescu román belügyminiszter legközelebb Bécsbe érkezik és tárgyalni fog Berchtold gróffal.

A kolera.

BUDAPEST, szept. 10. Dr. Füzeses Kund budapesti ügyvéd, valamint szakácsnője kolerában megbetegedtek. Barletta Angelina Ujvidékről ideérkezett 13 éves cselédleány kolerában megbetegedett. A Versenyutcában 3 gyermek koleragyanus tünetek között megbetegedett. A vallás- és közoktatásügyi miniszter rendelete értelmében a fővárosi iskolákat mindaddig nem nyitják meg, amíg a koleraveszély tart. Beregme gyében több község kolerának nyilvánított. A temesmegyei Palánka községben 2 újabb megbetegedés fordult elő.

ZOMBOR, szept. 10. A főszolgabíró a bucsukat egész Bács-Bodrogyamegyében betiltotta.

NAGYKÁROLY, szept. 10. A szatmár-megyei főispán a koleraveszély miatt betiltotta a Mária-pócsi bucsut.

DEVAMOGYOROD, szept. 10. Ma itt 8 koleraesetet konstataáltak.

György herceg utazik.

BELGRÁD, szept. 10. György herceg esütörtökön reggel Budapesten át furdőre utazik.

A német trónörökös Danzigban marad.

BERLIN, szept. 10. Mint a Vossische Zeitung-nak jelentik, Vilmos császár elrendelte, hogy a trónörökös 1914. október 1-ig a testőr huszárezred parancsnoka maradjon. Ez a hír azt jelenti, hogy szó sincs a trónörökösnek Boroszlóba való áthelyezéséről, hanem továbbra is Danzigban marad, a hova apja két év előtt büntetésből helyezte. A trónörökös most is rendkívül visszavonult életet él, egyetlen nagyobb ünnepségen sem vesz részt.

Schumayer gyilkosát kivégzik.

BÉCS, szept. 10. A semmitőszék tegnap tárgyalta Schumayer képviselő gyilkosának, Kunschaknak pörét és elvetve a semmiségi panaszt, jogerőssé tette a halálos ítéletet.

Berlini cáfolat.

BERLIN, szept. 10. Hivatalosan cáfolják azt a hírt, hogy Vilmos császár az őszszel Magyarországra jön és itt vadászni fog.

A német hadgyakorlatok.

BOROSZLO, szept. 10. Ma van a hadgyakorlatok második napja. A kék sereg, mely tegnap visszavert ea vörös lovasságot, egyesült a tüzérseggel. A döntő ütközet ma Schweignitz közelében lesz. A császár Salzbrennből ma reggel elindult Schweignitz felé. Freyburgban Conrad osztrák-magyar vezérkari főnök lakása az osztrák-színekkel van feldiszipve. — A hadgyakorlatokon részt vesz gróf Zeppelin is.

Tizenegy éves gyilkos.

INNSBRUCK, szept. 10. A Malser Alpén egy tizenegy éves fiú, Prith József, baltaival agyonütötte mostohaapját, a hetvenöt éves Rueth Mártont.

A szerb kereskedelmi szerződés.

BELGRÁD, szept. 10. A szerb sajtó vehemensen támadja a monarchiát, amiért a szerb kereskedelmi szerződések megbeszélésére Forgách grófot Bécsbe rendelte. Forgách gróf tudvalevőleg esküdt ellensége a szerbeknek.

Uj bukaresti követünk.

BUKAREST, szept. 10. A jelenlegi belgrádi követ, Ugron János, ki már volt bukaresti követségi titkár van kiszemelve a bukaresti követségre. Helyébe Belgrádba Fürstenberg herceg jelenlegi bukaresti követ jön.

Megfulladt egy darabka tortán.

GRAZ, szept. 10. Az Ujland-utca 3 sz. a. egy asszony tegnap este lefekvéskor egy darabka tortát vett a szájába. A falat a légcsőbe jutott, amitől az asszony fuldokolni kezdett s mielőtt segítség érkezett volna, megfulladt.

Egy léghajó balesete.

HELGOLAND, szept. 10. Az L. I. számú tengeri léghajó tegnap este 18 tengeri mérföldnyire Helgolandtól szerencsétlenül járt. Egész napon át a léghajónak kedvező időjárása volt, de este 7 órakor orkányszerű vihar keletkezett, óriási záporosóval. A léghajó süllyedni kezdett és lassan elmerült. Torpedóhajók siettek segítségére, hat embert felvettek, míg tizennyolc emberről minden híradás hiányzik.

Repülőgépen a halálba.

BERLIN, szept. 10. Tegnap halálos katasztrófa történt a johannisthali repülőversenyterén. Binger dr. pilóta fél hét órakor felszállt új egysíkú gépén és tíz perc múlva a repülőversenyterén kívül lezuhant. Sokáig tartott, míg megtalálták az összetörött gépet, mert bozótok közé esett. Egészen a Telow-esatorna partján akadtak az összetörött aeroplánra, amely alatt holtan feküdt Binger. Még egy másik aviatikus katasztrófa is történt. Tegnap Gelsenkirchenben akart leszállni Senge aviatikus, közben gépe fölbillent és olyan erővel ért földet, hogy egészen befuródott és maga alá temette a pilótát, aki szörnyen halt.

Öngyilkos kapitány.

BÉCS, szept. 10. Biró József az első vadászszázalój kapitánya ma éjjel agyonlőtte magát. A kapitányt áthelyezték s valószínűleg ez az oka öngyilkosságának.

Elgázolta a vonat.

BUDAPEST, szept. 10. Suki Károly 32 éves máv. kocsirendező a vonat ma reggel halálra gázolta.

Gyilkos anya.

SZENTGYÖRGY, szept. 10. Német Franciska parasztlány ujszülött csecsemőjét a vonat elé dobta, amely a síró gyermeket elgázolta. Az utasok a menekülő asszony után vetették magukat, elfogták és átadták a csendőrségnek.

Fenyegét a Pogrom.

PÉTERVÁR, szept. 10. Mint az előre látható volt, a kievi vérvádpörnek máris veszedelmes következményei lesznek. Az „Igaz orvosok szövetsége” most gyűlést tartott Kiebben s elhatározta, hogy a rituális gyilkosság vádolt Beilis pörének idején zavargásokat fognak támasztani és progromot rendeznek. Lázító röpiratot készítenek elő a rituális gyilkosságról és felhívják benne az oroszokat, hogy a pör idején szicíliai vécsernyét rendezzenek az összes zsidóknak.

Japán mozgósít.

LONDON, szept. 10. Itteni diplomáciai körök Tokióból olyan jelentéseket kaptak, hogy a mikádó elrendelte az egész japán flotta mozgósítását és a szárazföldi hadsereg két tartalékos évfolyamát is behívta. Általános a vélemény, hogy Japán be akar avatkozni a kínai forradalmi harcokba és csapatokat akar szállítani Kinába, hogy ott rendet csináljon. Félő, hogy az újabb bonyodalmak okot adnak a hatalmak beavatkozására.

Szerbia annektálja a meghódított területeket.

BELGRÁD, szept. 10. Tegnap közzétették Péter királynak szeptember 8-án kelt ukázatát, amely a Balkán-háború alatt meghódított területeket Szerbiához annektálja.

A Balkánról.

ATHÉN, szept. 10. A nagyhatalmak képviselői a görög kormányt kollektív-jegyzőket nyújtottak át, mely a szövetségi konferencia határozatait tartalmazza, Albánia déli és délkeleti határaitra vonatkozólag. SZALONKI, szept. 10. A törökök Xanti fegyverképes görög lakosságát besorozták.

Görög-bolgár gyűlölködés.

KONSTANTINÁPOLY, szept. 10. A gümüldsina szandzsákból való deputáció az ökümeniai patriarkátusnak memorandumot nyújtott át, amelyben azt követeli, hogy a török hadsereg szállja meg a szandzsákokat. Ha nem lehetne a gümüldsina szandzsákból visszaállítani a török szuverénitást, akkor nyilvánítsák autonóm tartománynak. A patriarkátus a portának ilyértelmű memorandumot, a nagyköveteknek pedig a memorandum másolatát fogja átnyújtani.

Nacsevics nyilatkozata.

PÁRIS, szept. 10. Az Echo de Paris közli konstantinápolyi tudósítójának Nacsevicsessel folytatott intervjúját. Nacsevics ki-

jelentette, hogy a bolgár delegátusok kizárólag a határmegállapításról és a foglyok kicseréléséről lesznek hajlandó tárgyalni. Az államadósság kérdése a nemzetközi pénzügyi bizottság elé tartozik.

A békekonferencia megnyitása.

KONSTANTINÁPOLY, szept. 10. A bolgár-török békeértakezletet tegnap a nagyvezér a porta nagytermében megnyitotta. Ugy a nagyvezér, mint utána Szavov, a bolgár főmeghatalmazott annak a reményének adott kifejezést, hogy a tárgyalások mielőbb az óhajtott eredményre vezetnek. Az első ülésen a nemzetiségi kérdést és a határkérdést tárgyalták. A konferencia után a nagyvezér sokáig tárgyalt az orosz nagykövettel.

KONSTANTINÁPOLY, szept. 10. A béke-delegátusok elhatározták, hogy egyelőre magánjellegű üléseket tartanak, a titkárok és jegyzőkönyvvezetők bevonása nélkül. Az első ilyen ülés ma este lesz a bolgár delegátusok lakásán.

KONSTANTINÁPOLY, szept. 10. A béke-delegátusok tegnapi ülése után a bolgár delegátusok a hozzájuk intézett kérdésre azt válaszolták, hogy az az impressziójuk, hogy a törökök a legjobb intenciótól vannak áthatva.

Csinosan butorozott

villanyvilágítással ellátott szoba egy vagy két urnak olcsón kiadó. Cim a kiadóhivatalban.

Intelligens fiatalember.

keres uri családnál csinos különbejáratos szobát, lehetőleg földszinten. Cim a kiadóhivatalban.

Tudja Ön már, **ALGA?**
: hogy mi az :

Az ALGA egy kizárólag növényi nedvekből készülő gyógyszer, mely biztos eredménnyel használható csúzfájdalmak, fejfájás, fogfájás, kellemetlen szájszag, nátha, gége és mellhurutok, gyomorgöngyöség, hányás tengeri betegség és ájulás ellen valamint használható a rossz levegőjű betegségek levegőjének tisztántartására és bármely szoba levegőjének illatosítására.

Kapható kizárólag! **Budak D.** gyógyszerárában

VIALE DEAK — FIUME — VIALE DEAK

Frus Emil Budapest
 Erdős Emil Budapest
 Dr. Ettinger Adele Wien
 Glück Mór Budapest
 Dlonky Rudolf Gablonz
 Rosenbauer Milli Gablonz
 Zehetmayer Hermann Wien
 Zehetmayer Hans Wien
 Hentschel Paul Laibach
 Henne E. Chemnitz
 Pozzi Jeán Paris
 Hans Henri Paris
 Pohley G. Berlin
 Poten Otto Graz
 Zemann Klemens Brod
 Dr. Petó Lipót Szolnok
 Donáth József Ujpest
 Schweinburg Heinrich Wien
 Helmreich F. Wien
 Frank Eduard Wien
 Lichtenstein Lipót Ujpest
 Tihanyi Géza Ujpest
 Kálmán Ede Ujpest
 Zachar Imre Budapest
 Bató Laura Budapest
 Kiss Géza Budapest
 Hogel Kamilla Budapest
 Gonda Sámuel dr. Budapest
 Hitter Miklós Cegléd
 Jokovits Milán Belgrád
 Papp Imréné Nagyvárad
 Werlin J. Budapest
 Zitkovszky Adalbert N.-Beeskerek
 Engerbach Adolf Hajmáskér
 Lessko János Budapest
 Steiner Béla Székesfehérvár
 Schneller Gusztáv Budapest
 Heller Ármán Budapest
 Eichner Sándor Nagyvárad
 Mayer Johanna Németújvár
 Kerény Ignác Budapest
 Deutsch Vilmos Budapest
 Nagy Sándor Budapest
 Benedek Zsigmond Budapest
 Faragó Alfréd Arad

Istria
 Istria
 Stephanie
 Stephanie
 Stephanie
 Stephanie
 Stephanie
 Stephanie
 Stephanie
 Stephanie
 Stephanie
 Stephanie
 Lederer
 Lederer
 Lederer
 Lederer
 Lederer
 Lederer
 Istria
 Istria
 Istria
 Istria
 Istria
 Istria
 Mascagni
 Mascagni
 Drazia
 Drazia
 Vécsey
 Vécsey
 Vécsey
 Vécsey
 Vécsey
 Vécsey
 David
 David
 Dávid
 David
 David
 David
 David
 Miramar
 Miramar
 Union

A Báthory szept. 4-én indult Bariból Trieszt és Fiuméba A vonalon. A Báró Kemény szept. 1-én indult Fiuméből Malta, Bengasi, Tripolisz, Sfax, Bordeaux és Glasgowba. A Buda II. aug. 20 óta kirakodik Velencében, onnan Trieszt és Fiuméba megy. A Carola aug. 20 óta Fiumében javítás alatt áll. A Deák szept. 4. óta kirakodik Fiumében Bengasi, Tripolisz, Palermo, Sfax Rouen részére fog rakodni via Trieszt. A Duna aug. 24 óta a Santosban rakodik hazafelé. A Jókai szept. 4-én indult Lissabonból Leixoes, Dunquerque és Rouenba. A Kálmán Király szept. 3-án indult Cardiffból Velencébe. A Kassa Marseilleben rakodik hazafelé A vonalon. A Kolozsvár szept. 3-án indult Cardiffból Maltába. A Lederer Sándor szept. 5-én indult Porto Maurizioból Marseille és Spanyolországba A vonalon. A Matlekovits aug. 29 óta kirakodik és berakodik a marokkói kikötőkben. A Mátyás Király Messzinában rakodik Nápoly és Marseillebe B vonalon. A Nagy Lajos szept. 2-án haladt el Gibraltárnál Londonba menet. A Rákóczi Algirban rakodik kifelé északafrikai vonalon. A Stefánia szept. 4 óta kirakodik Velencében. A Szápáry Genuában rakodik hazafelé B vonalon. A Széchenyi aug. 28-án indult Fiuméből Rotterdam és Antwerpenbe. A Szedged szept. 5 óta rakodik Genuában Brazília részére. A Széll Kálmán aug. 29 óta rakodik Swanseában Velence részére. A Szent István szept. 4 óta kirakodik Antwerpenben, onnan Glasgowba megy. A Szent László Fiumében rakodik Marseille és Spanyolország részére A vonalon. A Tibor szept. 4-én indult Gibraltárból Algir, Malta, Fiume és Triesztbe. A Tisza Triesztben rakodik északafrikai vonalon. A Zichy aug. 28 óta Fiumében javítás alatt áll. A Zrinyi Palermo-ban rakodik hazafelé A vonalon.

+ **A M. Á. V. bevétele.** A magyar állam vasut ideiglenes szállítási bevétele összesen 32,846.800 korona, ami a múlt év megfelelő időszakában elért 34,755.229 korona végleges szállítási bevétellel szemben 1,908.429 koronával kevesebb. Az üzem hossza július hónapban 8633 kilométer, míg tavaly 8596 kilométer volt. Az ideiglenes szállítási bevétel volt: személy-, katonai- és podgyászszállítás után júliusban 9,254.400 korona, a múlt év ugyanez időszakában 10,152.258 korona végleges szállítási bevétellel szemben — 897.858 koronával kevesebb. 1913. évi január 1-től július végéig 58,387.013 korona, a múlt év ugyanez időszakában elért 56 millió 988.258 korona végleges szállítási bevétellel szemben + 1,398.755 koronával több. Gyors- és teheráruszállítás után 1913. évi júliusban volt 23,592.400 korona, a múlt év ugyanez időszakában elért 24,602.971 korona végleges szállítási bevétellel szemben — 1,010.571 koronával kevesebb. 1913. évi január 1-től július végéig volt 169 mill. 091.778 korona, a múlt év ugyanez szakában elért 166,732.578 korona végleges szállítási bevétellel szemben + 2,359.200 koronával több. Összes szállítási bevétel volt 1913. évi január 1-től július végéig 227,478.791 kor., a múlt év ugyanez időszakában elért 223 millió 720.836 korona végleges szállítási bevétellel szemben + 3,757.955 koronával több.

Hotel Bellevue Cirkvenica.

legközelebb a molóhoz, a tengerparton, fedett és nyitott terrasse-szal.

Kirándulók kellemes uzsonnahelye.

Olcsó utókura és téli idény.

Szept. 1-től mérsékelt árak, pensio K. 5.50-tól kezdve. Fürdők a házban, fűthető szobák.

Meršlavić. vendéglős.

Az előrehaladt idény miatt!

Bátorkodunk ezennel a következő cikkeket mélyen leszállított árak mellett ajánlani:

**Levantine, szegélylyel
garantált szinek
à Kor. —.48**

**Fehér ruhavászon bosnyák módra
à Kor. —.26**

**Csikos creppon legújabb divat
à Kor. —.38**

**Percail, elegáns minták
à Kor. —.50**

**Panama, minden modern színben
à Kor. —.90**

**Szinezett zefir, legújabb minták
à Kor. —.85**

**Voil de Laine, tiszta gyapju modern minták
à Kor. 1.--**

Eponge (szivacsos) minden színben sima és mintázott.

Tisztelettel

**WEISS M.
FIUME, CORSO II.**

Trieszt Corso 9.

Bécs IX.

Szabott árak.

Divat- és kézműáru-cikkek, férfiruhaszövetek, selyemárúk, szőnyegek, butorszövetek, fehérneműk, gyapotárúk, női- és gyermekkonfekciók, csipkék, himzések, szalagok és az összes felszerelési cikkek eladása

Egy pillantás a tenger mélyére!

Abbazia legérdekesebb látványossága az

AQUARIUM a Stefánia szálloda mellett, hol az adriai halfajok, a tengerfenék növény- és állatvilága, elevenen, természetű környezetben látható. Senki se utazzon el Abbazia-ból, mielőtt az aquariumot meg nem tekintett

KÖZGAZDASÁG.

—o—

+ **A balkán kiállítás.** Az országos magyar kiállítási központ munkabizottsága Zsolnai Miklós főrendiházi tag elnöklésével teljes ülést tartott. A napirenden az a javaslat volt, Magyarország közgazdasága használja ki közgazdaságilag a Balkán-félszigeten végbement változásokat és létesítsen balkán kiállítást és vásárt. Az előadónak ehhez a javaslatához elsőnek Gelléri Mór szólott hozzá és hosszabb beszéd kíséretében határozati javaslatot terjesztett elő. Azt indítványozta, hogy osztrák k t részre a kérdést és pedig vegyék figyelembe momentán szükségletet és arra való tekintettel hívják fel az érdekelt cégeket, hogy utazókat azonnal küldjék le a balkán piacra és igyekezzenek a szükségletet kielégíteni. Javaslatának második részében oda konkludál hogy a Kereskedelmi Múzeum egy nagyszabású vándorkiállítást rendezzen, amelylyel a balkán városokat be lehetne járni. E célból javasolja, hogy keressék meg a Kereskedelmi Múzeumot. Végül a balkán kiküldöttök szólaltak fel és azt javasolták, hogy Horvátországban tartsák meg a kiállítást. Többek hozzászólása után az ülés elfogadta Gelléri Mór javaslatát.

+ **Az „Adria“ hajóforgalma.** Az „Adria“ magyar kir. tengerhajózási rt. hajóinak járatairól a következő távirati jelentések érkeztek: Az Adria szept. 5-én indult Triesztből Marseillebe B vonalon. Az Andrassy rakodik Maltában Marseille és Spanyolország részére A vonalon. Az Arad szept. 3-án indult Maltából Rotterdamba. Az Árpád szept. 4-én indult Cataniából Fiuméba B vonalon. A Balaton szept. 3-án indult Pernambukóból Maceióba. A Báró Fejérváry szept. 2-án haladt el Gibraltár mellett Velencébe menet

**LIDO-VENEZIA
CASA VENIER**

a „Hungária“ szálló mögött.
Szép tiszta butorozott szobák jutányos áron 1 pernyire a hajóállomástól és a nagy fürdőintézetétől.
Villanyos világítás.

J. R. MÜHLHANS.
ABBZIA, Parkhotel Lederer.
Közvetít szálodai, kávéházi és éttermi személyzetet. Telkek, házak, pensiók, szobák, stb. eladásának, bérletének, stb. közvetítése. Szolid, 16 év óta helyben fennálló vállalat. Minden megbízást azonnal elintéz. Sürgőncím; Mühlhans, Abbazia. Telef 174.

Aki szobaleányt, szakácsnőt, inast, pincért, vagy bármely alkalmazottat keres, forduljon bizalommal
Logarić J. közvetítő irodájához
Via Carducci 8. Telefon sz. 15-87,
Üres lakások és butozott szobák szintén közvetíttetnek.

! 500 koronát !

fizetek Önnek, ha az én gyökér-
rtó „Ria“ kenőcsöm tyukszemét,
bibircsét és szarubőrét 3 napon
belül fájdalom nélkül el nem tűn-
teti. Egy tégely ára jótálló levél
kiséretében 1 Kor.
Kemény, Kassa 1 póstafiók 12 904

A nyári hónapok rendkívül elősegítet-
ték az összes ragályos betegségek ki-
törését és elterjedését. Tény, hogy már a

KOLERA

itt van az országban, de a vörheny,
kanyaró, typhus, himlő és egyéb ra-
gályos betegségek is nyáron fokozot-
tabb erővel lépnek fel, mint más év-
szakokban, miért is szükséges, hogy
minden háztartásban egy megbízható
fertőtlenítőszer kéznél legyen. A je-
lenkor legmegbízhatóbb fertőtlenítő
szere a

LYSOFORM

szagtalan, nem mérgező, olcsó és e-
redeti üvegekben 80 fillérért minden
gyógyszertárban és drogeriában kap-
ható. Hatása gyors és biztos, miért
is az összes orvosok beteggyak fer-
tőtlenítésére, antiseptikus kötések-
nél (sebekre és daganatokra), kéz- és
arcmosásra és ragályok elhárítására,
nőknek altesti irrigációira, stb. min-
denkor ajánlják.

**LYSOFORM-
SZAPPAN**

finom, gyenge pipere szappa lysofor-
mot tartalmaz és antiszeptikus ha-
tású. Alkalmazható a legkényesebb
bőrre, sőt csecsemőknél is; szépíti,
megpuhítja és illatosá teszi a bőrt.
Egy kísérlet és Ön a jövőben kizá-
rólag ezen szappant fogja használni.
Darabja 1 kor.

**Fodormenta-
Lysoform**

erősen antiseptikus hatású szájviz.
Szájbüzt rögtön és nyomtalanul el-
tüntet és a fogakat konzerválja. Hasz-
nálandó továbbá orvosi utasítás sze-
rint toroklobnál, gégebántalmaknál és
nátha esetén gurgulázásra. Néhány
csepp elegendő egy fél pohár vízre.
Eredeti üvege 1 kor. 60 fillér.

Az összes lysoform-készítmények kap-
hatók minden gyógyszertárban, dro-
geriában és ujabban a jobb fűszerke-
reskedésekben is. Kivánatra bárkinek
ingyen és bérmentve megküldjük az
„Egészség és fertőtlenítés“ című
érdekes könyvet, valamint dr. Kovács
Aladár kir. tanácsos „A Koleráról és
az ellene való védekezésről“ szóló
utasítását.

A hol Lysoform nem volna kapható,
oda közvetlen is küldünk 6 korona
előzetes beküldése esetén 3 üveg
Lysoformot, 2 drb. szappant és 1 ü-
veg szájvizet.

Figyelmeztetjük a közönséget arra,
hogy sok hamisítvány kerül utóbbi
időben forgalomba, ezért fontos, hogy
mindig eredeti üvegben kérjük a
lysofor.not.

Dr. Keleti és Murányi
vegyészeti gyára Ujpesten.

Nyomatott a „POLINLIA“ Fiumei Keres-
kedelmi Nyomdában (Telefon száma 400).

Tisztelettel értesitem a n. é közönségét,
hogy

poloskairtást

lakásokban és mindennemű helyiségekben, a
horvát kormány és Fiume város tanácsa ál-
tal alkalmazott kitünő Stienicin szerrel ol-
csón elvállalok. Számos megbízást kér

Miškovich Simon
Susák Boulevard 121.

Elarusítás kicsinyben:

PAVACICH drogeria Fiume Corso.

Poloskák

moly és sváboknak még petéit is nyom-
ban kiirtja a „Löcherer Cimexin“. Nem
piszkít minden tisztítható vele.

Kapható Dr. Mizzan Adorján
gyógyszertárában Fiume.

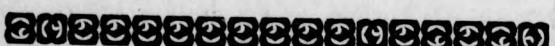

Tripovich D. és Tsa. hajózási vállalat
Naponkénti nyári gyorsvonal

Triesztből Velencébe és vissza

a Venezia és Wurmbrandt gyorsgőzösökkel.
Az ut tartama csak 3 óra.

Indulás Triesztből naponta 8 órakor d.
e. Indulás Velencéből naponta 2 órakor d. u.
vasárnap 8 órakor d. u.

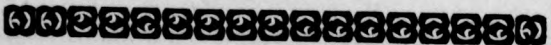
Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYÓGYSZERTÁRA

a városi torony mellett

Ajánlja magát minden orvosi rendelés a-
zonnali és exakt elkészítésére. Kapható min-
den gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszer-
panok, az összes ásványvizek, toalettcikkei
s szépítőeszközök stb. sfb.

Irodai gyakornok,

ki a magyar nyelven kívül a
német, olasz vagy horvát
nyelvet is bírja, kezdő fizetés-
sel helybeli irodában felvéte-
tik, Cim a kiadóban.

Kisasszony kerestetik

öt éves kis fiúcskához, estleg csak néhány
órára naponként. — Jelentkezhetni: Via Po
merio 7. III. em. 9. ajtó.

Irodai kisasszony

magyar és német nyelvtudással

felvétefik

Kereskedelmi Nyomda R. T. Fiume Adria
palota.

**Legalkalmasabb bevé-
sárlási forrás**

mindennemű vászon, kézmű, függöny női
és férfi konfekció árukban és butorok-
ban. (Heti vagy havi részletfizetésre)

Alessandro Roth

Fiume Via E. De Amicis 9 I. em.
Telefon 15-65

Figyeljen a névre és kérjen min-
dig határozottan Erdőgyön-
gyét. Hasonnevé értékte-
len utánzatok vissza-
utastandók!

Erdőgyöngyeművek. Moritz Löw.
Brünn-Hussowitz.

Velence Szt. Márktér

Ortes Rosa és Tsa.

kávéháza és cukrászdája.

A legelőkelőbb társaság és az idegenek
találkozó helye.

Estéknként zenehangverseny.

Igyék naponta 1—2 palaczk

**Szent István
Dupla-malátasört**

A söriparban korszakot alkotó a
„Kőbányai Polgári Sörfőzde“
ezen világhírű söre, amelyet ma
már minden országban utánoznak.
Nemcsak a legélvezetesebb üdítő
ital, de csodálatos gyógyhatása is
van idegesség-, étvágy hiány-,
vérszegénység-, álmatlanság-, tü-
dő- és gyomor bajoknál; igen aján-
landó lábbadozó betegeknek és
szoptató nőknek is.

Ajánlja: Noerden tanár Bécsben;
Korányi tanár Budapesten;
Glax tanár Abbáziában és számos más
szaktekinetly.

Kapható:

Frisztöltésű palaczkokban minden fűszer
és csemege kereskedésben. Frissen csapról
kimérve minden előkelő étteremben.

UJ FÜRDŐINTÉZET (meleg fürdőkkel).

ABBZIA Reichstrasse

Gőz-, kádfürdők- és meleg tengeriviz fürdők.

Szobák 3.— koronától feljebb.

Tulajdonos: I. R. SCHWEIGLER.